



**T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI**

**İZMİR BALÇOVA BELEDİYESİ**  
**2015 YILI**  
**SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Ekim 2016



## **İÇERİK**

<b>İZMİR BALÇOVA BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU</b>	<b>1</b>
<b>İZMİR BALÇOVA BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU</b>	<b>45</b>



**İZMİR BALÇOVA BELEDİYESİ**  
**2015 YILI**  
**DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**







# İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ .....	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU .....	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ .....	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER .....	7
7.	EKLER.....	35





## **KISALTMALAR**

**ÇEVKO:** Çevre Koruma Ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı

**EPDK:** Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

**KDV:** Katma Değer Vergisi

**İZSU:** İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi



## **TABLÖLÄR**

**Tablo-1:** 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

**Tablo-2:** 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

**Tablo 3:** 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

**Tablo-4:** 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar



## 1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Balçova Belediyesi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

**Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri**

GİDER TÜRÜ	2013	2014	2015	DEĞİŞİM ORANI(2015-2013)
PERSONEL GİDERLERİ	15.581.062,78	18.312.571,88	20.547.253,05	0,318732447
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.849.440,24	3.043.197,13	3.678.386,32	0,290915412
MAL VE HİZMET ALIMLARI	20.649.695,73	24.141.637,92	28.391.330,83	0,374903108
FAİZ GİDERLERİ				
CARİ TRANSFERLER	2.510.436,65	3.184.335,68	2.357.621,73	-0,060871849
SERMAYE GİDERLERİ	1.495.840,52	837.275,19	622.005,65	-0,584176494
SERMAYE TRANSFERLERİ				
BORÇ VERME				
<b>BÜTÇE GİDER TOPLAMI</b>	<b>43.086.475,92</b>	<b>49.519.017,80</b>	<b>55.596.597,58</b>	<b>0,29034915</b>

Tablo 1'de gösterildiği üzere, (personel ve mal ve hizmet alımları) giderlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri 2013 yılından 2015 yılına kadar % 29,03 oranında artış göstermiştir.

**Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri**

GELİRİN TÜRÜ	2013	2014	2015	DEĞİŞİM ORANI(2015-2013)
VERGİ GELİRLERİ	17.553.486,66	22.247.706,84	18.699.650,05	0,0653
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	2.094.965,41	7.251.028,03	2.109.040,26	0,00672
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL	8.000,00	214.760,00	2.250,00	-0,7188

GELİRLER				
DİĞER GELİRLER	17.450.838,23	19.571.227,95	24.781.619,94	0,42008
SERMAYE GELİRLERİ	34.595,00	1.494.129,66	124.473,44	2,59802
<b>BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI</b>	<b>37.141.885,30</b>	<b>50.778.852,48</b>	<b>45.717.033,69</b>	<b>0,23088</b>
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	647.695,24	1.189.315,21	928.807,57	0,43402
<b>NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI</b>	<b>36.494.190,06</b>	<b>49.589.537,27</b>	<b>44.788.226,12</b>	<b>0,22727</b>

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, sermaye gelirleri, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2013 yılından 2015 yılına kadar % 22,72 oranında artış göstermiştir. Ayrıca 3 yıllık gelir ve gider dengesi incelendiğinde, Balçova Belediyesi tarafından gelir gider dengesinin gözetilmediği ve 2015 yılı giderlerin gelirlerinden % 25 oranında fazla olduğu görülmüştür

Balçova Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

**Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar**

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A))
PERSONEL GİDERLERİ	17.094.330,71	20.547.253,05	1,20199
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	3.545.826,72	3.678.386,32	1,03738
MAL VE HİZMET ALIMLARI	23.843.764,28	28.391.330,83	1,19072
FAİZ GİDERLERİ			
CARİ TRANSFERLER	5448.078,29	2.357.621,73	0,43274
SERMAYE GİDERLERİ	1.368.000,00	622.005,65	0,45468
SERMAYE TRANSFERLERİ			
BORÇ VERME			
YEDEK ÖDENEKLER	5.700.000,00	0,00	0
<b>BÜTÇE GİDER TOPLAMI</b>	<b>57.000.000,00</b>	<b>55.596.597,58</b>	<b>0,97538</b>

Buna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri %97,54 seviyesinde gerçekleşmiştir.

(Bütçe giderlerinden, sermaye giderleri kalemi bütçe ile tahmin edilen tutarın % 44

oranında gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı % 97,54 oranında gerçekleşmiştir.

**Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar**

GELİRİN TÜRÜ	2015 GELİR BÜTÇESİ (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI(C=B/A))
VERGİ GELİRLERİ	16.999.000,00	18.699.650,05	1,10
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	1.583.716,22	2.109.040,26	1,33
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	1.116.000,00	2.250,00	0,00
DİĞER GELİRLER	16.042.000,00	24.781.619,94	1,54
SERMAYE GELİRLERİ	21.322.283,78	124.473,44	0,01
<b>BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI</b>	<b>57.063.000,00</b>	<b>45.717.033,69</b>	<b>0,80</b>
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	63.000,00	928.807,57	14,74
<b>NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI</b>	<b>57.000.000,00</b>	<b>44.788.226,12</b>	<b>0,79</b>

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri %78,57 seviyesinde gerçekleşmiştir.

*Bütçe gelirlerinden, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler, ve sermaye gelir kalemlerinin bütçe ile tahmin edilen tutar daha az gerçekleşmesi sebebiyle, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamını % 85 oranında gerçekleşmiştir.*

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,



- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

## **2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU**

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

## **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

#### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

## **5. DENETİM GÖRÜŞÜ**

Balçova Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

## 6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

### **BULGU 1: 4857 Sayılı İş Kanununa Tabi Olarak Çalışan İşçi Personellerin Birim Sorumlusu Olarak Görevlendirilip Harcama Yetkilisi Olmaları**

Balçova Belediyesinin teşkilat şeması incelendiğinde ilgili belediyenin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Müdür kadrosu ile Yazı İşleri Müdürlüğü Müdür kadrosunun asaleten, vekaleten veya tedviren doldurulmadığı belirlenmiş olup, belirtilen müdürlüklerde müdürlük görevini 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan işçi personellerin birim sorumlusu sıfatıyla görevlendirilip yürüttükleri ve aynı kişilerin ilgili müdürlüklerde harcama yetkisi ve yetkililiği görevlerini de icra ettikleri belirlenmiştir.

Balçova Belediyesinin organizasyon şemasında mevcut olan müdürlüklerdeki müdürlerin hangi şartlarda ve ne şekilde atanacakları 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda ve Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin ilgili hükümlerinde açıkça belirtilmektedir.

Balçova Belediyesi Yazı İşleri Müdürlüğü Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğinin 4'ncü maddesinde ise Yazı İşleri Müdürünü; ‘‘ Yazı İşleri Müdürü: Müdürlüğü yönetme ve temsil etme görev ve yetkisine sahip personel içerisinde **657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ilgili maddeleri gereği atanır. Birinci sicil amiridir. Müdürlükteki işlerin 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer Kanun ve Yönetmeliklere uygun yürütülmesinden sorumludur.**’’ şeklinde tanımlamış olup ayrıca Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliğinde personel yapısı sıralanmış ve müdürlük kadrosu açıkça belirtilmiştir.

Belediyelerin genel idare esaslarına göre yürüttükleri asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yerine getirilmesiyle görevli birim yetkililerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Memur olmaları gerektiğinden bu kadrolarda 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan işçi personellerin birim müdürü ve üstü yönetici kadroları tarafından yürütülmesi gereken işlerde, birim sorumlusu vb sıfatlarla görevli ve yetkili olarak görevlendirilemeyeceği, kendilerine birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına ilişkin imza yetkisinin verilmesi mümkün olmayıp bu yöndeki ihtiyaçlarının 5393 sayılı Belediye

Kanununun 49'uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan memurlar arasından yapılacak geçici görevlendirmeler yoluyla karşılanması gerekmektedir.

4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan Mustafa DİKMEN isimli işçi personelin Yazı İşleri Müdürlüğünde birim sorumlusu vb sıfatlarla görevli ve yetkili olarak görevlendirilemeyeceği ve yine aynı şekilde Ertuğrul KESKİN isimli işçi personelin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünde birim sorumlusu vb sıfatlarla görevli ve yetkili olarak görevlendirilemeyeceği yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre çok açıktır.

Yukarıda belirtilen müdürlüklerde harcama yetkilisinin kimler olabileceği; 5393 sayılı Belediye Kanununun 63'ncü maddesinde; "*Belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.*" şeklinde belirtilmiştir. Balçova Belediyesinde kurumsal sınıflandırmanın üçüncü ve dördüncü düzeyinde ödenek tahsis edilen ana hizmet birimleri ve yardımcı hizmet birimleri ile danışma ve denetim birimlerinin en üst yöneticilerinin harcama yetkilisi olarak belirlenmesi ve yetki-sorumluluk tesisinin buna göre yapılması gerekmektedir. Buna göre kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde kendisine ödenek tahsis edilen Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğünde, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü ve aynı şekilde Yazı İşleri Müdürlüğünde Yazı İşleri Müdürünün harcama yetkilisi olması yürürlükteki amir mevzuat hükümlerine göre yasal zorunluluktur. Halbuki Balçova Belediyesinde belirtilen müdürlüklerde müdürlük kadrosu herhangi bir atama veya görevlendirme yoluyla doldurulmak yerine 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan işçi personeller tarafından yürütülen birim sorumlusu şeklinde mevzuatta karşılığı olmayan bir uygulama tercih edilmiş ve harcama yetkisi ve yetkililiği de 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan işçi personeller tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Balçova Belediyesinde yukarıda belirtilen müdürlüklere birim sorumlusu adı altında yapılan görevlendirmeler ve bu personellerin aynı zamanda harcama yetkilisi olmaları yürürlükteki amir mevzuat hükümlerine göre mümkün değildir. İlgili belediyede mevzuata aykırı bu görevlendirme ve yetkilendirme işlemlerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun şekilde düzeltilmesi uygun olacaktır.

***Kamu idaresi cevabında;*** "İlgili konuda çalışmalar başlatılmış olup belediye olanakları dahilinde en kısa sürede çözümlenmesi için gereken yapılacaktır." şeklindedir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, ilgili konuda çalışmaların başlatılmış olduğu ve belediye olanakları dahilinde en kısa sürede çözümlenmesi için gerekenlerin yapılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

**Öneri:** Balçova belediyesinde mevzuata aykırı görevlendirme ve yetkilendirme işlemlerinin yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun şekilde düzeltilmesi uygun olacaktır.

## **BULGU 2: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması**

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye Sistemi, Muhasebeleştirme Belgeleri ve Açılış Kayıtları" başlıklı 43 üncü maddesinde;

*"İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.*

*(3) Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar "Ödeme Emri Belgesi" (Örnek-32), diğer işlemler ise "Muhasebe İşlem Fişi" (Örnek-33) ile muhasebeleştirilir.*

*(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.*

*(6) Muhasebe işlem fişinin düzenlenmesi sırasında fişin muhasebe kayıtlarına esas olacak hesap kodu sütunlarında gerekli bilgilere yer verilir ve işlemin türüne göre izleyen tablolardan ilgili olanı da ayrıca doldurulur." denilmektedir. Buna göre, muhasebe işlemlerine konu olan işlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde günlük olarak yevmiye defterine kaydedilmektedir. Muhasebe işlemlerinin kayda geçirildiği tarih ile birlikte hesap dönemi sonuna kadar devam eden birer numara verilmektedir.*

2015 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; muhasebeleştirme işlemlerine, kayda geçirildiği tarih ile birlikte hesap dönemi sonuna kadar devam eden birer numara verildiği; ancak yevmiye numaralama sisteminde boş yevmiyelerin yer aldığı görülmüştür.

2265	2507	2827	3471	3591	6492	6493	6494
6495	6496	6497	6498	6499	6500	6501	6502
6503	6504	6505	6506	6507	6508	6509	6510
6511	6512	6513	6514	6515	6516	6517	6518
6519	6520	6521	6522	6523	6524	6525	6526
6527	6528	6529	6530	6531	6532	6533	6534
6535	6536	6537	6538	6539	6540	6541	6542
6543	6544	6545	6546	6547	6548	6549	6550
6551	6552	6553	6554	6555	6556	6557	6558
6559	6560	6561	6562	6563	6564	6565	6566
6567	6568	6569	6570	6571	6572	6573	6574
6575	6576	6577	6578	6579	6580	6581	6582
6583	6584	6585	6586	6587	6588	6589	6590
6591	7260	7261	7566	7567	7568	7584	7585

Tablodaki numaralı yevmiyeler, yevmiye defterinde boş olarak yer almaktadır.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgudaki yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ile ilgili Bilgi İşlem Merkezince yapılan güncellemelerden doğan teknik hatadan ve işlem sırasında atlanan yevmiye kayıtları ile ilgili tutanak tutulmuştur.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmalar yapıldığında, sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.



### **BULGU 3:Alımı Yapılan Yazılımların 260-Haklar ve 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabında Takip Edilmemesi**

2015 yılı Balçova Belediyesi düzenlilik denetimi kapsamında yapılan inceleme neticesinde 830.03.07.02 hesap kodunda muhasebeleştirilen bilgisayar yazılım alımlarının 260 Haklar hesabına alınmadığı görülmüştür.830.03.07.02 hesap kaydında bulunup haklar hesabına kaydı yapılmayanlar aşağıda listelenmiştir.

Yevmiye Tarihi	Yevmiye No	Hesap adı	Açıklama	Tutar
05/06/2015	3098	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	Belediyemiz resmi web sitesi ve onun altında hizmet veren alt domain sitelerinin tescil ve sunucu bulundurma hizmeti hk.	24.780,00
26/08/2015	4760	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	Yapım ihaleleri düzenleme, hizmet ve mal alımı hakediş, yapım işleri yaklaşık maliyet programları alımı hk.	14.160,00
08/09/2015	4972	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	Semtepleri anket çalışmalarında kullanılmak üzere mobil anket uygulama yazılımı yapılması hk.	5.000,00

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 No.lu Haklar Hesabının niteliğinin belirtildiği 186 nci maddesinde bu hesabın, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmelik'in 268 No.lu Birikmiş Amortismanlar Hesabı niteliğinin belirtildiği 190 ıncı maddesinde ise bu hesabın, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılacağı düzenlenmiştir.

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, Balçova Belediyesi'nce alımı yapılan yazılımların 260 No.lu Haklar Hesabı ve 268-Birikmiş Amortismanlar hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu maddesindeki hesabın yönetmelik gereği ilgili hesapta izlenmesi sağlanacağı ifade edilmiştir.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu

çalışmalar takip edilecektir.

**Öneri:** İlgili yönetmeliğe uygun kayıt yapılmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

**BULGU 4: Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği Gereğince Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketlerden Herhangi Bir Bedel Alınmaması**

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları'nı düzenleyen 15' inci maddesinin (g) fıkrasında; "*Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak*" belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanununun 8'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 9'uncu maddesi ile belediyelere ambalaj atıkları konusunda (a-j) bentlerinde sıralanan on üç görev ve yetki verilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 24'üncü maddesinde ise belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için ambalaj atıkları yönetim planını hazırlayacakları, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluş ile sözleşme yapılması durumunda ise planın sözleşme imzalanan taraflar ile birlikte hazırlanacağı, ambalaj atıkları yönetim planı kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların maliyetininin sözleşme yapılan piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluşların, sözleşme yapılmaması halinde belediyelerin karşılayacağı hüküm altına alınmıştır.

Görüldüğü üzere ambalaj atıkları konusunda bahse konu Yönetmelik ile belediyelere birçok yetki ve sorumluluk yüklenmiştir. Ancak ambalaj atıklarının toplanması için Belediyeler tarafından yetki verilen şirketlerden belediyelerin nasıl bir ücret alacakları konusunda herhangi bir hükme yer verilmediği görülmüştür.

Balçova Belediyesi ambalaj atıkları revize yönetim planının incelenmesi sonucunda ambalaj atıklarının toplanması konusunda ÇEVKO yetkili kılındığı görülmüştür. Ancak yapılan incelemede, belediye tarafından söz konusu iş karşılığında herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir.

Ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, Balçova Belediyesi tarafından 2886 Sayılı

Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla, en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden şirkete verilmesi ve buradan Belediyenin bir gelir etmesi gerekmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu'da;”...Ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, Balçova Belediyesi tarafından 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde açılacak ihale yoluyla, en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden şirkete verilmesi ve buradan Belediyenin bir gelir etmesi gerekmektedir...” denilmektedir.

24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi 2-(b) bendinde Belediyelerin ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplamak veya toplattırmakla, bu iş için toplama-ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmekle ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmakla yükümlü olduğunu ifade etmektedir.

Ayrıca yönetmeliğin 24 üncü maddesi 2-(a) bendinde “Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi” başlığı altında belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama-ayırma faaliyetini kendisi veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle yükümlü olduğu hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “Ambalaj Atıkları Kontrolü Yönetmeliği'nde ambalaj atıklarını kaynağında ayrı toplattırılması sürecinde sadece lisanslı firmalarla sözleşme yapmakla ilgili hükümler yer almakta olup; ihale yapılması ile ilgili herhangi bir ibare bulunmamaktadır.

Konuyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisine verilen 7-18239 esas numaralı soru önermesine cevaben Çevre ve Orman Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği-Bilgi Edinme Birimi tarafından yazılan 03/03/2011 tarih 16 sayılı cevabi yazıda da “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde belediyelerin, ambalaj atıklarını toplama, taşıma ve ayrıştırma işini Bakanlığımızdan lisans almış işletmelere ihale yolu ile vermesine yönelik bir zorunluluk bulunmamaktadır.” denilmektedir.

***Sonuç olarak*** Belediyeler, ambalaj atığını toplamak veya toplattırmak, bu iş için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmek ve kurduğu tesislere çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almak/aldırmakla görevlidirler.

Belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre Bakanlığı'ndan çevre lisansı almış firmalarla sözleşme yaparak yetkiyi devretmek durumundadırlar. Türkiye'de Ambalaj Atığı toplama ve ayırma lisansına sahip 363 adet firma bulunmaktadır. Ancak ambalaj atıklarının toplanması konusunda lisans sahibi firmalar arasında hangisinin tercih edilmesi gerektiği mevzuatta açıkça düzenlenmemiştir.

Uygulamada belediyeler tarafından söz konusu şirketlerden birine, herhangi bir ihale yapılmadan ve verilen imtiyaz hakkı karşılığında herhangi bir gelir elde edilmeden ambalaj atığı toplama imtiyazı verildiği ve bu şirketlerin hem ambalaj atığını satmak suretiyle hem de yetkilendirilmiş kuruluştan ücret almak suretiyle çift taraflı kazanç elde ettiği görülmektedir. Belediyelerin, verilen bu imtiyazdan bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Yine uygulamada belediyelerin ihale yapmaya teşebbüs etmesi durumunda, lisanslı firmaların aralarında anlaşarak ve teklif vermeyerek belediyeyi zor durumda bırakmaya çalıştıkları, ihale sürecini tıkadıkları edinilen bilgiler arasındadır.

Belediye, 2886 Sayılı Kanun çerçevesinde ihale yapmalı, lisanslı firmalar arasında rekabet ortamı sağlanmalı ve en yüksek geliri veren şirkete söz konusu imtiyaz verilmelidir.

**Öneri:** Çevre ve şehircilik Bakanlığı tarafından oluşturulan mevzuatta, belediyelerin ambalaj atığı toplama imtiyazını, çevre lisansı olan firmalar arasında nasıl ihale etmesi gerektiği konusunda rekabet, eşitlik ve gelir elde etme ilkeleri çerçevesinde düzenleme yapma ihtiyacı bulunmaktadır.

#### **BULGU 5: Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Tarafından İlgili Belediyeye Bildirilmemesi**

Belediyelerde 2015 yılı denetim programı kapsamında yürütülen denetimlerde, belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu idaresi tarafından ilgili belediyeye bildirilmediği; bu bildirim yapılmamış olması sonucu belediyelerin en önemli gelir unsuru olan Emlak Vergisinde ciddi boyutta hata, kayıp ve kaçığın ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu Belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kalemi olan emlak vergisini güvence altına almak

amacıyla Tapu idaresine kamulaştırma işlemleri, devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Bu zorunluluk bir vergi güvenlik önlemi olarak getirilmiştir. Zira emlak vergisi beyana dayalı bir vergidir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili başlıklı 10. Maddesi “..Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir.” Vergilendirme başlıklı 39 uncu maddesi “Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur..”

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, Bildirim verme ve süresi başlıklı 23 üncü maddesi “Bu Kanunun 33 üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) emlak vergisi bildirimini verilmesi zorunludur. Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir.” Vergi değerini tadil eden sebepler başlıklı 33 üncü maddesi “..6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)” Usul hükümleri başlıklı 37 nci maddesi “Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder.” Ödeme süresi başlıklı 30 uncu maddesi “Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir.”

6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Döner sermaye başlıklı 8 inci maddesi “(1) Genel Müdürlük, ürettiği her türlü tapu, kadastro, harita ve arşiv bilgi ve belgeleri ile sunduğu hizmetlerden gelir elde etmek üzere merkez veya bölge müdürlükleri bünyesinde döner sermaye işletmeleri kurar. (7) (Ek: 3/6/2014-6544/ 1 md.) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, köy tüzel kişileri ve kalkınma ajanslarının kanunlarla sayılan görevleriyle ilgili yapılacak tapu işlemlerinden ve veri paylaşımından döner sermaye hizmet bedeli tahsil edilmez. Veri paylaşımına ilişkin protokol veya sözleşmelerde, döner sermaye hizmet bedellerinin ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenebilir.” Hükümlerini düzenlemektedir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin, mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemiş olması sonucu:

1- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden beyanname verilmediği, emlak vergisi ödenmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam ettiği;

2- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunduğu ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam ettiği;

3- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin Kamulaştırma Kanunundan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilmediği ve bildirim yapılmamış olduğundan bu hatanın düzeltilmeden devam ettiği;

4- Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam edildiği;

5- Bildirim yapılmamış olduğundan bu hatalar sonucu ortaya çıkan emlak vergisinden kamulaştırmayı yapmış olan kamu kurumunun müteselsil sorumluluğunun devam ettiği;

6- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemini (Takbis) belediyeler protokolle bedel karşılığı kullandığı, bu sistemin kamulaştırma işlemlerini otomatik olarak vermediği;

7- Bu hatalardan dolayı Bilançoda yer alan 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı, 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile bu hesaplarla karşılıklı çalışan hesapların kayıt ve tutar olarak güven vermediği;

Bu tespitlerin Emlak Vergisinde sıralı olarak tarh, tahakkuk ve tahsil süreçlerinde muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda hatalara neden olduğu belirlenmiştir.

Bahsi geçen Kanunların getirdiği bildirim zorunluluğu ve 6083 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun getirdiği veri paylaşımı düzenlemesi beyana dayalı emlak vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsilinde bulgu bölümünde

yer alan hataların bertaraf edilmesi konusunda güvence sağlamaktadır.

İlgili mevzuatın getirdiği düzenlemenin tam olarak uygulanmasının sağlayacağı sistematik kontrol ile Emlak Vergisi gelirlerinde yaşanmakta olan kayıp ve kaçak ile bundan kaynaklanan mali tablo hataları ortadan kalkacaktır.

Bu itibarla, Tapu idaresinin özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda ilgili belediyeleri bilgilendirmesi; 6083 sayılı Kanun çerçevesinde veri paylaşımı sağlaması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Takbis sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak Emlak Vergisi gelirlerinin ve mali tablolarının güvenceye kavuşturulması gerekmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu maddesindeki Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü ile yapılan protokoldeki eksikliklerin giderilmesi sağlanacaktır.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

***Öneri:*** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

#### **BULGU 6: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmayan İşyerleri Bulunması**

5393 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15. Maddesinin (c) bendine göre, Belediyenin, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; (l) bendine göre, gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek ve (o) bendine göre de gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; görev ve yetkisi bulunmakta olup, aynı maddede, (l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesinin, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılması gerekmektedir.

3572 sayılı Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin



Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3. Maddesinin (b) bendinde, Belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmektedir.

10.08.2005 tarihli 25902 sayılı resmi Gazete’de yayımlanan 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin “İşyeri açılması” başlıklı (Değişik birinci fıkra: 19.03.2007 – 2007/11882 K.) 6. Maddesinde, yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmayacağı, işyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı ve ayrıca 39. Maddesinde de, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun 8. Maddesinde belirtilen hususların tespiti halinde geçici süreyle faaliyetten men ve 6. Maddesinde belirtilen hususların tespiti halinde ise idari para cezası uygulanacağı belirtilmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 81 ve 84 üncü maddeleri uyarınca, Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması, beher metrekare için (Beşbin metrekareye isabet edecek tutarı aşmamak kaydıyla) işin mahiyetine göre, 0.10 ile 1 TL arasında, "İşyeri Açma İzni Harcına" tabidir.

Aynı Kanunun “Vergi ve harç tarifelerinin tespiti” başlıklı 96. Maddesinin (B) bendine göre de, "İşyeri Açma İzni Harcının", Kanunda belirtilen en alt ve en üst sınırları aşmamak şartıyla mahallin çeşitli semtleri arasındaki sosyal ve ekonomik farklılıklar göz önünde tutularak belediye meclislerince tespit edilmektedir.

1608 sayılı “Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun”un 1. Maddesinde;

*“Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği filleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir. Bu kararda ilgili kişiye bir*

*süre de verilebilir.*

*Belediye encümeni kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebilir. Emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirilir.*

*Bu madde hükümleri ilgili kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde uygulanır.”*

Hükmü uyarınca, söz konusu hükümde belirtilen fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilmesi gerekmektedir.

3572 Sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair Kanun ile ilgili 10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı resmi gazetede yayımlanan işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmelik gereğince; sıhhi işyerlerine, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine, 2. ve 3. sınıf gayrisihhi müesseselere ruhsat verme işlemi yürütülmektedir.

Bununla birlikte, Balçova Belediye Başkanlığı Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin “Müdürlüğün Görevleri” başlıklı 6. Maddesinde;

*“ 1. 5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2559 Sayılı Polis ve Salahiyet Kanunu ve 2005/9207 Sayılı İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik gereğince işyerlerini ruhsatlandırmak,*

*2. 394 Sayılı Hafta Tatili Kanunu'na göre işyerlerine Hafta Tatili Ruhsatı düzenlemek.*

*3. 2464 Sayılı Gelirler Kanunu'na göre alınan harçları tahakkuk ettirmek,...*

*6. Müdürlük ile ilgili her türlü şikâyetleri tetkik ederek sonuçlandırmak, ilgili birim veya kuruluşlara yönlendirmek,*

*7. Kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla vatandaşların şikâyet ve temennileri hakkında gerekli incelemeler ve çalışmalar yaparak en geç 30 gün içerisinde vatandaşı ve ilgili kurumu bilgilendirmek.*

*8. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı iptali için başvuruda bulunan işletmecilerin gerekli*

*denetimleri ve işlemlerini yaparak ilgili kurumları ve işletmeciyi bilgilendirmek.*

*9. Müdürlük kayıtlarının bilgisayar ortamında sürekli güncelliğini sağlamak,*

*10. Arşivlemenin bilgisayar ortamında oluşturulmasını sağlamak,*

*11. 3516 Sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu'na istinaden ilçemizdeki işyerleri ve semt pazarlarında kullanılan ölçü ve tartı aletlerini damgalamak, denetimi ve kayıtlarını tutmaktır.” Şeklinde müdürlüğün görevlerinin sıralandığı görülmektedir.*

Yapılan incelemede, ilgili müdürlüğün Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin “Müdürlüğün Görevleri ” başlıklı 6. Maddesinde; “ 9. Müdürlük kayıtlarının bilgisayar ortamında sürekli güncelliğini sağlamak ve 10. Arşivlemenin bilgisayar ortamında oluşturulmasını sağlamak ” şeklinde tanımlanan görev hükümleri (Yönetmelik, yürürlüğe girmiş olmasına rağmen) doğrultusunda, güncel ruhsat kayıtlarını oluşturmadığı, (Gerek ruhsatsız olan işyerleri gerekse daha önce ruhsat verilmiş olan işyerlerinin güncel durumunun tespit edilmediği), ayrıca Vergi Dairesi Kayıtları ile Ruhsat Denetim Müdürlüğü ruhsat kayıtları arasında farklılıklar olduğu, vergi dairesi kayıtlarına göre işyeri olduğu halde belediyeden ruhsat almayan işyerlerinin mevcut olduğu ( Sakarya ve Ata caddelerinde bulunan işyerlerin % 50 sini işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadığı zabıta marifetiyle) tespit edilmiştir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu ilgili olarak;

a) Müdürlük kayıtlarının bilgisayar ortamında sürekli güncelliğinin sağlanması doğrultusunda, güncel ruhsat kayıtlarının oluşturulmadığı belirtilmektedir.

Balçova Belediye sınırlarında faaliyette bulunan işyerlerinin düzenli kayıtları tutulmaktadır.Beldemizde çok fazla işyeri bulunmadığı dolayısı ile yeni açılan ve devri yapılan işyeri sayısında da gözle görülür değişimlere raslanmamaktadır.

Belli aralıklarla yapılan denetim çalışmaları ile güncelliğini yitiren, kapanan veya devir alınan işyerleri kayıtlarımıza işlenmekte olduğu, bundan sonraki süreçte de bu konuya ilişkin gereken dikkat ve özen gösterilecektir.

b) Vergi Dairesi kayıtları ile Ruhsat Denetim Müdürlüğü ruhsat kayıtları arasında farklılıklar olduğu Vergi Dairesi kayıtlarına göre işyeri olduğu halde Belediyeden ruhsat almayan işyerlerinin mevcut olduğu konusunda ise;

Bilindiği üzere işyeri faaliyete başlama aşamasında Vergi Dairesine kayıtlanmakta olduğu ve fakat bu kayıtlardan Belediyemize herhangi bir bilgi akışı olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu düzeninin hizmette paralellik ilkesi gereği konu ilgili vergi dairelerine değişik dönemlerde bildirildiği ve konuya ilişkin vergi mükellefi yapılan işletmelerin ruhsat almasını temin için kurumumuza bildirilmesi istenmiştir.

Bu koordinasyonun sağlanması halinde farklı mükellefiyetlerin önüne geçilebileceği gibi faaliyete başlamakta olan işyerlerinin ruhsatlandırılması sağlanacaktır.

**Sonuç olarak** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

**Öneri:** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

#### **BULGU 7: Kira Süresi Biten Taşınmazların İhale Yapılmaksızın Kiralanmaya Devam Edilmesi**

Kira dosyalarında yapılan incelemeler neticesinde, kira sürelerinin ihale şartnamelerinde ve sözleşmelerde belirtilen sürelerden daha uzun olduğu tespit edilmiştir. Kiracının kira süresi dolmadan önce, belediye tarafından kiracıya ihtar çekilerek kira süresini uzatmak isteyip istemediği sorulmakta ve eğer kiracı kira süresini uzatmak isterse taraflar arasında yeniden bir sözleşme düzenlenerek veya cari sözleşme ÜFE oranında kira artışı yapılarak sözleşme uzatılmış olmaktadır. Bu husus 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa aykırılık teşkil etmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 64 üncü maddesinde;

*“Kiraya verilecek taşınır ve taşınmaz malların kira süresi, on yıldan çok olamaz.*

*Turistik tesis kurulacak yerlerin ve turistik tesislerin (Ek ibare: 20.02.2001 – 4628/17 md.) ve enerji üretimi tesisleri ile iletim ve dağıtım tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin (Ek ibare: 18.04.2001 – 4646/13 md.) ve doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesis ve şebekelerinin ihtiyacı olan arazilerin on yıldan fazla süre ile kiraya verilmesi mümkündür.*

Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, önceden Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır. Katma bütçeli idarelerde bu izin, idarelerin bağlı buldukları bakanlıktan alınır. Özel İdare ve belediyeler için kendi özel kanunları uygulanır.

*Üç yıldan fazla süre ile kiraya verme işlerinde, kira bedeli her yıl şartname ve sözleşmesindeki esaslara göre yeniden tespit edilir.”*

5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinde;

*“Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.”*

Hükümleri yer almakta olup aynı Kanunun 75 inci maddesinde ise;

*“ İşgal edilen taşınmaz mal, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, idareye teslim edilir.”*

Denilmek suretiyle belediye taşınmazlarının devlet malı statüsünde olduğu ve bu mallara karşı yapılan işgallerin bulunduğu yer mülkiye amirince tahliye ettirilerek idareye teslim edileceğinden bahsedilmektedir.

Öte yandan konuyla ilgili Danıştay 10 uncu Dairesinin E:1989/2736,K1991/3850 sayılı kararı ile; “...2886 sayılı Devlet İhale Yasasının 64 üncü maddesinde, bu yasa kapsamındaki idarelerin taşınır ve taşınmaz mallarını kiraya verme süreleri belirlenmiş olup; kira süresinin bitimi üzerine taşınmaz malın yeniden kiraya verilebilmesi, ancak yeniden ihale yapılması halinde mümkün bulunmaktadır. 2886 sayılı Yasaya göre ihale yapma sorumluluğu yönünden taşınmaz malın musakkaf olup olmaması önem taşımamaktadır. Musakkaf yapıların kiralanması konusunu düzenleyen 6570 sayılı Yasa da 2886 sayılı Yasadan kaynaklanan ihale yapma zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır...” Hükümü ihdas edilmiştir.

Mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesi neticesinde, kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak ihale yapılmaksızın tekrar kira sözleşmelerinin yenilenmesi veya uzatılması mümkün görünmemektedir.

Kira süresi dolan belediyeye ait gayrimenkullerin aynı kişilere tekrar kiralanmaya devam edilmesi birçok sakıncayı beraberinde getirmektedir. Zaman içerisinde bu yerlerin belirli kişilerin elinde uzun yıllar kalmasına yol açılmakta ve kira rayiçlerinde önemli oranlarda artışlar gerçekleşmesine karşın, sözleşmelere konulan TEFE-ÜFE oranlarına göre artış hükümleri, rayiç kira artışlarının gerisinde kalmaktadır. Bu durumun ise, belediyenin muhtemel gelirleri üzerinde önemli kayıplara yol açacağı hususu şüphesizdir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bilindiği 5393 sayılı Belediye Kanunu yürürlüğe girmeden önce 2886 sayılı Kanunun 75. maddesi belediye mülklerine uygulanmadığından, tahliye işlemlerinde mahkeme kararı alınması yasal zorunluluk olarak yer almaktaydı. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesi bu soruna çözüm getirmiş ve belediye mülklerinin de 75. madde kapsamında değerlendirileceğini hükme bağlamıştır. Yasanın bu değişikliğinden sonra İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü 15.11.2005 tarihinde 2886/75 sayılı Kanunun Belediye Mülklerine nasıl uygulanacağına dair 2005/119 sayılı Genelgeyi yayınlamıştır. Bu genelgeye göre; *“5393 sayılı Belediye Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra belediyelerin sahip olduğu taşınmazların gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şağilden ecrimisil istenmesi, fuzuli şağil tarafından rızaen ödenmeyen ecrimisil için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil yoluna gidilmesi ve işgal edilen belediye taşınmazının belediyenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek, belediyeye teslim edilmesi gerekmektedir.*

*Ancak, Belediyelerin sahip olduğu taşınmazların 2886 Kanun kapsamında ihaleyle kiraya verilmiş olması, bu kiralama sözleşmesinin bir özel hukuk akdi niteliğini ortadan kaldırmamaktadır. Ayrıca iş hani, konut, otel, dükkan gibi damlı/müsakkaf yapılar bakımından 18.05.1955 tarih ve 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun ve Borçlar Kanunu hükümlerinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir.*

*Bu nedenle, yukarıdaki hükümler dahilinde belediyelerin sahip olduğu taşınmazlar*

*bakımından 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin uygulanmasında aşağıdaki usul ve esaslara uyulması uygulamada doğan hukuki sorunların önlenmesi bakımından büyük önem arz etmektedir*

*1) 2886 sayılı Kanun dahilinde ihale edilen taşınmazlar bakımından arsa ve arazi dahil, öncelikle kira sözleşmesi hükümlerine göre hareket edilecektir. Ayrıca, kira süresi dolmadan ve tahliye isteğine ilişkin hukuki şartlar oluşturulmadan mülki idare amirinden tahliye talebinde bulunulmayacaktır.*

*2) 6570 sayılı Kanun kapsamında bulunan taşınmazlar için, tahliye şartlarının yasal olarak doğmuş olması ve bunun belediye tarafından belgelendirilmesi halinde tahliye talebinde bulunulabilecektir. Mahkemelerde tahliye davasına konu edilmiş bir taşınmazın tahliyesi için 2886 sayılı Kanunun 75 inci maddesine göre tahliye talebinde bulunulmayacaktır.” denilmektedir.*

Belediyemiz bu genelge kapsamında iş ve işlemlerine devam etmiştir. Öte yandan; 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6098 sayılı Borçlar Kanunu'nun 339. maddesinde ;

*“Konut ve çatılı işyeri kiralarına ilişkin hükümler, bunlarla birlikte kullanımı kiracıya bırakılan eşya hakkında da uygulanır. Ancak bu hükümler, niteliği gereği geçici kullanıma özgülenmiş taşınmazların altı ay ve daha kısa süreyle kiralanmalarında uygulanmaz.*

***Kamu kurum ve kuruluşlarının, hangi usul ve esaslar içinde olursa olsun yaptıkları bütün kira sözleşmelerine de bu hükümler uygulanır.”*** hükmü yer almıştır.

Bu hüküm daha sonra çıkan Kanun niteliğinde ve özel düzenleme getirdiğinden uygulanması gereken Kanun maddesi olarak teati edilerek belediye mülklerinin tahliyesinde bu esaslara bağlı kalınmıştır. İlgi denetim raporunda belediyenin çay bahçesi, büfe gibi kullanımları çatılı iş yeri sayılmaz şeklinde bir saptama yapılmışsa da, bu mülklerin tahliyesi hakkında karar alındığında konu yine yargıya taşınacak ve kiralanen taşınmazın hakim vasfının bilirkişi raporu ile saptanması gerekecektir. Böyle bir durum hem iş yükünü artıracak hem de davanın kaybı halinde masraflara yol açacaktır. Belediyemiz bu hususları gözönüne alarak her yıl gerekli kira artırımlarını yapmak şartıyla kira akitlerini TBK'nun 339 uncu maddesi kapsamında uzatmaktadır.

Yukarıda yer alan hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden 6098 Sayılı Türk Borçlar

Kanunu'nun 347/1.maddesi hükmüne göre konut ve çatılı işyeri kiralarında kiraya veren sözleşme süresinin bitimine dayanarak sözleşmeyi sona erdiremeyecektir. Ancak, on yıllık uzama süresi sonunda kiraya veren, bu süreyi izleyen her uzama yılının bitiminde en az üç ay önce bildirimde bulunmak koşuluyla herhangi bir sebep göstermeksizin sözleşmeye son verebilir.

6101 Sayılı Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun Geçici 2.maddesi uyarınca, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce TBK.nun 347.maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde öngörülen kira sözleşmelerinden 10 yıllık uzama süresi dolmamış olmakla birlikte geri kalan süre beş yıldan daha kısa olanlar hakkında yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl, on yıllık uzama süresi dolmuş olanlar hakkında da yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 yıl sonra uygulanacağı öngörülmüş olduğundan bu koşulları sağlayan ve diğer kira sözleşmeleri incelenerek tahliyesi işlemlerine başlanacaktır.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi cevabında bulgu doğrultusunda gerekli işlemlerin bir kısmının yapılmakta ve bir kısmında yapılacak olduğu belirtilmektedir. Bu hususta devam eden denetimlerde ihale süreçlerinin mevzuata uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin incelenmesi gerekmektedir.

#### **BULGU 8: Telekomünikasyon Altyapı Ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip Ve Tahsil Edilmemesi**

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok



kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediyeler tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelire yönelik gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu maddesindeki geçiş hakkı bedelleri ile ilgili çalışmaya başlanılacaktır.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

#### **BULGU 9: Bütçe Uygulama Sonuçları ve Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Açıklanmaması**

İdarece 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kamuoyuna açıklanması gereken; bütçe uygulama sonuçları ile mali durum ve beklentiler raporunun hazırlanmadığı ve kamuoyunun bilgisine sunulmadığı görülmektedir.

Kanun'un "Malî saydamlık" başlıklı 7'nci maddesine göre, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi gerekmektedir.

Kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla idarenin, görev, yetki ve sorumlulukları açık olarak tanımlaması, politika, strateji ve yıllık programlarla bütçelerinin hazırlaması, yetkili organlarında görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçlarıyla raporlarının kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olmasını sağlaması zorunludur.

Kanun'un 30'uncu maddesinde ise kamu idarelerinin bütçe uygulamasının ilk altı aylık uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklentilerini, hedef ve faaliyetlerini kapsayan malî durumlarını temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları belirtilmiştir.

Bu itibarla idarenin bütçe uygulamasının ilk altı aylık uygulama sonuçlarını ve ikinci altı aya ilişkin "Mali Durum ve Beklentiler Raporu" nu hazırlayarak saydamlık ilkesi gereğince kamuoyuna açıklaması ve söz konusu bilgilerin sürekli olarak ulaşılabilir olmasını sağlaması gerekmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Bulgu maddesindeki kanunun kanun maddesi gereği kamuoyuna açıklanması sağlanacaktır.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

***Öneri:*** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

#### **BULGU 10: Balçova Belediyesinde İç Denetim Biriminin Kurulmamış Olması**

Balçova Belediyesinde, İç Denetim Biriminin kurulmadığı tespti edilmiştir.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde;

*"İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür."* denilmekte,

57'nci maddesinde "*Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur.*" denilmekte ve 63'üncü maddesinde ise "*İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre*

yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

*İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır. Kamu idarelerinin yapısı ve personel sayısı dikkate alınmak suretiyle, İç Denetim Koordinasyon Kurulunun uygun görüşü üzerine, doğrudan üst yöneticiye bağlı iç denetim birimi başkanlıkları kurulabilir.”* hükümleri yer almaktadır.

Anılan mevzuat hükümleri uyarınca, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla İç Denetim Biriminin kurulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

***Kamu idaresi cevabında;*** Belediyemizde iç denetim birimi maddi olanaksızlıklar dolayısıyla kurulamamıştır. En kısa sürede, gerekli çalışmalar başlatılacaktır.

***Sonuç olarak*** Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte olup, Belediye bünyesinde iç denetçi unvanını haiz personelin bulunmadığı ve iç denetim birimi kurulması için gerekli çalışmalara başlanılacağı ifade edilmektedir.

Kurumda iç denetim biriminin kurulmaması dolayısıyla, iç denetimin amacının ve iç denetim birimine atfedilen görevlerin tam manasıyla yerine getirilmediği düşünüldüğünden iç denetçi atamasının bir an önce gerçekleştirilmesi kurum mali yönetimine olumlu katkı sağlayacaktır. Konu, izleyen denetimlerimizde takip edilecektir.

***Öneri:*** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

### **BULGU 11:Belediyede İç Kontrol Sisteminin Mevzuatın Öngördüğü Gereklikleri Karşılacak Şekilde Kurulup İşletilmemesi**

Kurumda, İç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki İç Kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Şöyle ki, Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5 inci maddesinde;

*“İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.”* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır.

Buna göre, Kurumun, “Kamu İç Kontrol Standartları”na uyumlu bir İç Kontrol Sistemi oluşturmak üzere; yapması gereken çalışmaları belirlemesi, bu çalışmalar için eylem planını oluşturması, gerekli prosedür ve düzenlemeleri hazırlayarak söz konusu çalışmalarını en geç 31.12.2008 tarihine kadar tamamlaması gerekirdi.

Kamu İdarelerinin, İç kontrol Sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır. Bu rehber ve rehberde yer alan temel ilkeler doğrultusunda, Kurumun, kendi Eylem Planını hazırlaması ve 30.06.2009 tarihine kadar tamamlayıp Üst Yöneticinin onayına sunması, akabinde Maliye Bakanlığına göndermesi ve Eylem Planı doğrultusunda yapması gereken çalışmalarını da 30.06.2011 tarihine kadar tamamlayacağını öngörmesi gerekirdi.

Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerekse bu Kanuna dayanılarak Maliye Bakanlığınca düzenlenen İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda; İç kontrol sistemi ile ilgili yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Buna göre, Üst yöneticiler, yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden,

Kurum Strateji Geliştirme birimi ise, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesinden, İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sistemi işleyişinin (Eylem Planında öngörülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçlarını) yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporları dikkate alarak en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve eylem planı formatında üst yöneticiye raporlamasından sorumludur.

Hal böyleyken, 2015 yılı sonuna kadar Kurum Üst Yönetimi tarafından İç Kontrolün kurulması yönünde mevzuatın öngördüğü sorumluluğun yerine getirilmediği görülmüştür.

***Kamu idaresi cevabında;*** Belediyemiz iç kontrol sistemimizin mevzuatın öngördüğü gereklilikleri karşılayacak şekilde kurulup işletilmesine ilişkin çalışmalar, var olan kaynaklar dahilinde en kısa sürede başlatılacaktır.

***Sonuç olarak*** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

***Öneri:*** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

## **BULGU 12: Harcama Birimleri ve Mali Hizmetler Birimi Tarafından Ön Mali Kontrol Uygulanmaması**

İdarenin malî karar ve işlemlerle ilgili süreçlerinde harcama birimleri ve mali hizmetler birimi tarafından, zorunlu olanlar da dahil olmak üzere ön mali kontrol uygulanmadığı görülmektedir.

Ön mali kontrol, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilen ve idarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolleri ifade eder.

Ön mali kontrolde harcama birimlerinin görevi, süreç kontrolünü sağlamak ve

uygulamak, malî hizmetler biriminin görevleri ise İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da belirtilen ön mali kontrol gerekliliklerini yerine getirmektir. İdareler, riskli alanları dikkate almak suretiyle tür, tutar ve konu itibarıyla Usul ve Esaslar'da belirlenen malî karar ve işlemlerin dışındaki malî karar ve işlemlerin de malî hizmetler birimince kontrolüne yönelik düzenleme yapabilirler.

Bu amaçla harcama birimleri ve mali hizmetler iş süreçlerinin, her bir işlemin daha önceki işlemlerin kontrolünü de içerecek şekilde tasarlanarak süreç akış şemalarının hazırlanması ve üst yönetici onayı ile yürürlüğe konması gerekir.

Harcama birimlerinde ön mali kontrol sorumlulukları, malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanların yapacakları işlemlerden önceki işlemleri iş akışlarına uygun olarak kontrol etmeleri ile yerine getirilir. Ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve ekleri üzerinde yaptıkları ön malî kontrol sonucunda ödeme emri belgesi üzerine "Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhi düşerek imzalarlar.

Malî hizmetler biriminde ön mali kontrol görevleri, ön mali kontrol uygulanacak malî karar ve işlemin belgeleri ve ekleriyle incelenmesi ile yerine getirilir. Uygun görülmeyen mali karar ve işlemler, nedenleri açıkça belirtilen ayrıntılı ve gerekçeli bir görüş yazısı ile ilgili birime iade edilir. Uygun görülen mali karar ve işlemler için zorunlu olanlar için görüş yazısı düzenlenir, diğerleri içinse belge üzerine "Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhi düşülür. Ön mali kontrol görüş yazılarının bir örneği de ödeme belgesine eklenir.

Usul ve Esaslar'ın 17'nci maddesi gereğince taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarından, tutarı mal ve hizmet alımları için bir milyon, yapım işleri için ikimilyon Türk Lirasını aşanların ön mali kontrole tabi tutulması zorunludur. Buna rağmen idare harcama birimleri ya da mali hizmetler biriminin 2015 yılı ödeme belgelerinde ön mali kontrole ilişkin şerh ya da uygun görüşlerini belirten yazılar bulunmamakta ve zorunlu olanlar da dahil olmak üzere hiçbir mali karar ve işlem üzerinde ön mali kontrol uygulamadığı görülmektedir.

Mali karar ve işlemlerle ilgili olarak harcama birimleri ve mali hizmetler biriminin iş süreçleri ve görev tanımlarının ön mali kontrol gereklerini sağlayacak şekilde tasarlanarak uygulanması gerekir.

**Kamu idaresi cevabında;** Bulgudaki Harcama Birimleri ve Mali Hizmetler Birimi tarafından Ön Mali Kontrol Uygulaması ile ilgili Yönetmelik hükümlerinin uygulanması sağlanacaktır.

**Sonuç olarak** Söz konusu idare cevabında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu kanunla getirilen bir düzenleme olan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar dahilinde Ön Mali Kontrol sistemi oluşturulması hususunda gerekli olan hazırlık çalışmasına başlanıldığı belirtilmiş olup, gelecek yıllardaki denetimlerde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

**Öneri:** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

### **BULGU 13: Meclis Karar Özetlerinin Yayımlanmaması ve Ulaşılabilir Olmaması**

Balçova Belediye Meclisi kararlarının uygun şekilde kamuoyuna açıklanmadığı ve ulaşılabilir olmadığı görülmektedir. İdare tarafından yayımlanan internet sayfasında 2015 yılına ilişkin Meclis Kararları bulunmamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu düzenlemeleri çerçevesinde herkes, ikamet ettiği beldenin hemşehrısı olup, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma haklarına sahiptir.

Kanun'un hemşehrılık hukukuna ilişkin düzenlemelerine göre, belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahıs, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlü tutulmuştur. Bu nedenle belediye nezdindeki hakların takip edilebilmesi ve yükümlülüklerin tam ve eksiksiz yerine getirilebilmesi için belediye faaliyetleri konusunda uygun şekilde bilgilendirme yapılması, diğer yandan belediye gelirlerine ilişkin süreçlerin etkinleşmesi için de önemlidir.

5018 sayılı Kanun'un mali saydamlıkla ilgili düzenlemeleri, idareleri mali yönetim ve kontrol süreçleriyle ilgili kamuoyuna açıklama yapmak ve bunların ulaşılabilir olmalarını sağlamakla yükümlü tutulmuştur. 5393 sayılı Kanun'a göre kesinleşmeleri üzerine meclis karar özetlerinin yedi gün içinde duyurulması ve meclis komisyonlarının raporlarının alenî

olması ve çeşitli yollarla halka duyurulması gerekmektedir. Meclis karar özetleri, 5018 sayılı kanunun mali saydamlık ilkesi kapsamındaki kamuoyuna açıklanacak bilgilerdendir.

İdarenin internet sitesinde, kamuoyunca ulaşılır olması gereken bilgilerin eksik olması dışında, kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına yönelik erişim kanallarının da bulunmadığı görülmektedir.

Bu itibarla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu gerekleri doğrultusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi, bilgi edinme hakkının kullanılması ve idarenin kararlarının ulaşılabilir olmasının sağlanması gerekmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** Bulguda bahsedilen konuyla ilgili çalışmalar başlamış olup, öngörüldüğü şekilde Meclis gündem ve kararları idaremiz internet sitesinde yayınlanacaktır.

**Sonuç olarak** Üst Yöneticinin konu ile ilgili gönderdiği cevabi yazıda, konu ile ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatılacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerimizde bu çalışmalar takip edilecektir.

**Öneri:** Anılan hususlara ilişkin olarak mevzuat hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi sağlanmalıdır.

#### **BULGU 14: 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılık Hesaplarının Kullanılmaması**

2015 yılı Balçova Belediyesi düzenlilik denetimi kapsamında yapılan inceleme neticesinde 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılık hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 372-Kıdem Tazminatı Karşılık hesabının '*hesabın niteliği*' başlıklı ilgili maddesinde;

*'Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.'* Denilmiş olup 472-Kıdem Tazminatı Karşılık hesabının '*hesabın niteliği*' başlıklı ilgili maddesinde; *'Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.'* Denmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere 4857 sayılı İş Kanunu ve son



yapılan mevzuat değişikliği ile hizmet alımı yapılan personel ile ilgili kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılıp muhasebeleştirme işleminin yapılmadığı görülmüştür.

**Kamu idaresi cevabında;** Bulgudaki 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılık hesabının izlenilmesine başlandığı ifade edilmiştir.

**Sonuç olarak** Konunun sonraki denetim dönemlerinde izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

## 7. EKLER

## Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BALÇOVA BELEDİYE BAŞKANLIĞI					
Bilanço					
AKTİF HESAPLAR		2015 YILI	PASİF HESAPLAR		2015 YILI
I	Dönen Varlıklar	21.248.617,87	III	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	55.048.636,31
10	Hazır Değerler	2.553.524,17	30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	
102	Banka Hesabı	2.401.954,96	303	Kamu İdarelerine Malı Borçlar Hesabı	
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hes(-)	35,00	31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hes.	151.604,21	32	Faaliyet Borçları	29.574.354,57
11	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	29.574.354,57
12	Faaliyet Alacakları	18.444.978,55	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2.692.289,61
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	6.420.460,42	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	28.800,00
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	11.990.680,66	333	Emanetler Hesabı	2.663.489,61
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hes.	33.837,47	34	Alınan Avanslar	
13	Kurum Alacakları	0,00	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	22.781.992,13
14	Diğer Alacaklar	23.419,64	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	602.398,79
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	23.419,64	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	20.084.434,63
15	Stoklar	11.881,73	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına	1.783.492,34
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	11.881,73	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	311.665,91
16	Ön Ödemeler	214.813,78	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya	0,46
161	Personel Avansları Hesabı	15.571,94	37	Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	199.241,84	38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider	0,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	0,00	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	

T.C. Sayıştay Başkanlığı

II	Duran Varlıklar	<b>126.642.483,44</b>	IV	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	<b>70.179,10</b>
21	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,00	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	0,00
22	Faaliyet Alacakları	<b>803.172,00</b>	41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00
23	Kurum Alacakları		43	Diğer Borçlar	<b>70.179,10</b>
24	Mali Duran Varlıklar	<b>4.202.236,97</b>	430	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	70.179,10
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	4.202.236,97	44	Alınan Avanslar	0,00
25	Maddi Duran Varlıklar	<b>121.584.708,87</b>	47	Borç Ve Gider Karşılıkları	0,00
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	61.865.603,64	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve Gider	0,00
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	222.712,17	49	Diğer Uzun Vadeli Yabancı	0,00
252	Binalar Hesabı	47.298.213,02	V	Özkaynaklar	<b>98.940.283,72</b>
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	754.197,45	50	Net Değer	<b>112.420.884,20</b>
254	Taşıtlar Hesabı	2.189.082,00	500	Net Değer Hesabı	112.420.884,20
255	Demirbaşlar Hesabı	2.879.236,34	52	Yeniden Değerleme Farkları	0,00
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı ( - )	4.156.093,44	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	<b>4.437.801,39</b>
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	10.531.757,69	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	4.437.801,39
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	<b>51.825,60</b>	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet (-)	<b>17.918.401,87</b>
260	Haklar Hesabı	523.135,13	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları (-)	17.918.401,87
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı ( - )	471.309,53	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	<b>-8.917.822,30</b>
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00			
29	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar	<b>540,00</b>			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran	504.126,13			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı ( - )	503.586,13			
	<b>Aktif Toplam</b>	<b>147.891.101,31</b>		<b>Pasif Toplam</b>	<b>147.891.101,31</b>
IX	Nazım Hesaplar	<b>48.462.448,35</b>	IX	Nazım Hesaplar	<b>74.264.486,09</b>
90	Ödenek Hesapları	<b>44.098.981,13</b>	90	Ödenek Hesapları	<b>69.901.018,87</b>
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	3.005.381,32	900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı		901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	69.901.018,87
905	Ödenekli Giderler Hesabı	53.994.618,68	905	Ödenekli Giderler Hesabı	
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak		906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	
907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler		907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	

## T.C. Sayıştay Başkanlığı

91	Nakit Dışı Teminatlar	<b>2.205.881,05</b>	91	Nakit Dışı Teminatlar	<b>2.205.881,05</b>
910	Teminat Mektupları Hesabı	2.205.881,05	910	Teminat Mektupları Hesabı	
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı		911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.205.881,05
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı		912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	
913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı		913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	
92	Taahhüt Hesapları	<b>2.157.586,17</b>	92	Taahhüt Hesapları	<b>2.157.586,17</b>
920	Gider Taahhütleri Hesabı	2.157.586,17	920	Gider Taahhütleri Hesabı	
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı		921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	2.157.586,17
	<b>Aktif Genel Toplam</b>	<b>228.323.585,22</b>	<b>Pasif Genel Toplam</b>		<b>228.323.585,22</b>

## BALÇOVA BELEDİYE BAŞKANLIĞI

## Faaliyet Sonuçları Tablosu

GİDERİN TÜRÜ	2013 YILI	2014 YILI	CARİ YIL(2015)	GELİRİN TÜRÜ	2013 YILI	2014 YILI	CARİ YIL(2015)
Personel Giderleri	15.597.622,75	18.316.095,86	20.549.298,80	Vergi Gelirleri	20.295.137,63	23.186.874,79	21.631.014,33
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet	2.849.440,24	3.043.197,13	3.678.386,32	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.251.652,30	7.376.698,04	2.360.036,99
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	16.849.411,98	20.084.868,31	24.601.236,33	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	8.000,00	214.760,00	2.250,00
Faiz Giderleri				Diğer Gelirler	18.209.931,12	21.012.497,53	23.573.016,05
Cari Transferler	1.725.438,87	2.275.532,27	1.963.465,20	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	9.062,68	0,00	0,00
Sermaye Transferleri	0,00						
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	280.328,49						
Gelirlerin Ret Ve İadesinden	4.381.226,73	1.801.411,51	1.238.252,41				
Amortisman Giderleri	724.796,81	1.153.019,19	937.491,08				
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	3.968.644,25	4.304.131,18	3.516.009,53				
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan	0,00						
<b>GİDERLER TOPLAMI</b>	<b>46.376.910,12</b>	<b>50.978.255,45</b>	<b>56.484.139,67</b>	<b>GELİRLER TOPLAMI</b>	<b>40.773.783,73</b>	<b>51.790.830,36</b>	<b>47.566.317,37</b>
				<b>FAALİYET SONUCU(+/-)</b>	<b>-5.603.126,39</b>	<b>812.574,91</b>	<b>-8.917.822,30</b>



T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

**İZMİR BALÇOVA BELEDİYESİ**

**2015 YILI**

**PERFORMANS DENETİM RAPORU**







# İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	45
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU .....	45
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	46
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	46
5. GENEL DEĞERLENDİRME .....	47
6. DENETİM BULGULARI.....	48



## 1. ÖZET

Bu rapor, Balçova Belediyesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Balçova Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Performans esaslı bütçeleme sistemi gereği Balçova Belediyesi'nin hazırladığı üç temel belge olan 2015-2019 Stratejik Planı, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiş ve bu incelemenin sonucunda, bulgu konusu yapılan hususlar hariç, söz konusu üç temel belgenin ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde hazırlandığı sonucuna varılmıştır.

## 2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef,

gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

### **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Balçova Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

## 5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Balçova Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Balçova Belediyesi 2015–2019 dönemine ilişkin Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporunu zamanında hazırlayarak “mevcudiyet” ve “zamanlılık” kriterini yerine getirdiği görülmüştür. Stratejik Planda, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 5 adet amaç, 22 adet hedef ve 121 adet gösterge belirlenmiştir.

Balçova Belediyesi 2015 yılı performans denetimi kapsamında elde edilen belge ve bilgi çerçevesinde:

- Balçova Belediyesi'nin hazırlamış olduğu Stratejik Planda temel değerlere, stratejilere ve maliyetlendirme bölümüne yer verilmediği ayrıca Stratejik Planda ölçülebilir olmayan stratejik hedeflerin belirlendiği,

- Balçova Belediyesi'nin hazırlamış olduğu Performans Programında, Performans programının hazırlanmasına yönelik üst yönetici tarafından zorunlu olan yazılı duyurunun yapılmadığı, bazı göstergelerin ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlama kriterlerinin değerlendirilmesinin yapılmadığı,

- Balçova Belediyesi'nin hazırlamış olduğu Faaliyet Raporunda performans gerçekleşmesinin ölçülmesine yönelik veri kayıt sisteminin kurulmadığı,

- Balçova Belediyesi'nin hazırlamış olduğu Faaliyet Raporunda bazı gösterge sapma nedenlerinin “ikna edici/geçerlilik” kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Balçova Belediyesinin hazırlamış olduğu Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporundaki performans bilgisi içeriğinin bulgu konusu yapılan hususlar dışında düzenlemelere uygun olduğu düşünülmektedir.

Faaliyet dönemi içerisindeki verilerin toplanması, işlenmesi ve analizine yönelik riskleri tespit edecek, yıl içindeki değişiklikleri takip ederek kontrolünü sağlayacak belgelenmiş prosedürleri olan sorumluların ve sorumluluklarının belirlendiği bir veri kayıt sisteminin kurulmasının uygun olduğu düşünülmektedir.

## 6. DENETİM BULGULARI

### A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

#### BULGU 1: Stratejik Planda "Maliyetlendirme" Bölümüne Yer Verilmemesi

Balçova Belediyesi, 2015-2019 Stratejik Planı'nda Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu'na aykırı bir şekilde, Maliyetlendirme bölümüne yer verilmediği görülmüştür.

26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

*"MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;*

*a) Kılavuz: Müsteşarlıkça yayımlanan, stratejik planlama kavramlarını ve stratejik planlama sürecine ilişkin usul ve esasları ortaya koyan, ihtiyaç ve gelişmelere göre güncellenen belgeyi,.....*

*c) Müsteşarlık: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığını, ....İfade eder."*

"Stratejik planların hazırlanması" başlıklı 9'uncu maddesinde ise;

*"–(1) Hazırlık dönemini tamamlayan kamu idareleri, stratejik planlarını, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa, bu Yönetmeliğe, Kılavuza ve Müsteşarlıkça yayımlanan stratejik planlamaya ilişkin diğer rehberlere uygun olarak hazırlar." Hükümleri yer almaktadır.*

Yukarıda bahsedilen yönetmelik hükümlerine dayanılarak, DPT tarafından Haziran 2006 tarihinde güncel 2.sürümü yayımlanan Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu hazırlanmıştır. Söz konusu kılavuzun amacı stratejik planlama süreci ve stratejik planların kapsam ve içeriği konusunda genel bir çerçeve sunmaktır. Kamu idareleri, ortaya konan ana

ilkelere ve kılavuzun genel yapısına bağlı kalmakla birlikte, ana ve alt başlıkları kendi özelliklerini de dikkate alarak şekillendireceklerdir.

Kılavuza göre kamu idarelerinin hazırlayacakları stratejik planda yer vermesi gereken başlıklardan biri de “Maliyetlendirme” bölümüdür. Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kuruluşun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenir. Her bir faaliyet/proje belirli bir hedefe yönelik olmalıdır. Herhangi bir hedefle ilişkisi kurulamayan faaliyet/projelere yer verilmemelidir. Halihazır da yürütülen veya yürütülmesi planlanan faaliyetler/projeler mutlaka bir hedefle ilişkilendirilmelidir.

Bu doğrultuda Balçova Belediyesi Stratejik Planı incelendiğinde, hedefleri gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin maliyet tahminlerine ve bu maliyetleri karşılayacağı kaynak tahminlerine stratejik planda yer vermediği ve dolayısıyla da stratejik plan ile bütçe arasındaki bağlantının kurulamadığı tespit edilmiştir.

***Kamu idaresi cevabında;*** ‘‘Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacaktır. ‘’ şeklindedir.

***Sonuç olarak*** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

## **BULGU 2: Stratejik Plan'da Ölçülebilir Olmayan Stratejik Hedefler Belirlenmesi**

Balçova Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planı incelendiğinde; stratejik amaçların altında yer alan hedeflerden bazılarının ölçülebilir olmadığı görülmüştür.

Kamu idareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunun Geleceğe Bakış başlıklı 5.



bölümünün “E- Hedefler” kısmında;

“Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Bir amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak birden fazla hedef belirlenebilir.

Stratejik Plan'da yer verilen stratejik hedeflerin ölçülebilir olması gerekmektedir. Aşağıda verilen bazı örneklerden de görüleceği üzere; stratejik hedeflerin ölçülebilir olarak belirlenmediği durumlarda ise bu defa o hedefle ilgili “ölçülebilir” performans göstergeleri belirlemek gerekmektedir.

Yukarıda yer alan düzenlemeler gereği hedeflerin ölçülebilir olarak belirlenmesi gerekmektedir. Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği istisnai durumlarda, performans göstergeleri doğru belirlenerek hedefler ölçülebilir hale getirilmelidir.

<b>Stratejik Amaç 1: Balçova’da kentsel gelişim çalışmalarını sürdürmek</b>
Stratejik Hedef 1.2: Kaçak yapılaşmanın engellenmesi amacıyla daha etkin bir denetim sistemi kurmak
Stratejik Hedefle İlgili Gösterge: Gerçekleşme oranı (%)
Stratejik Hedefin ölçülebilirliği: Gösterge hedefin ölçülebilirliğini sağlaması yönünde bir anlam taşımamaktadır. Bahsi geçen göstergenin faaliyeti “ruhsatsız ve ruhsata aykırı yapılaşmalara mühür işlemi” imar işleri müdürlüğünün yaptığı işlemlerden biridir; mühür işlem sayısının gerçekleşme yüzdesi etkin bir denetim oluşturma yönünde ölçülebilir bir nitelik taşımamaktadır
<b>Stratejik Amaç 1.2: Balçova’da kentsel gelişim çalışmalarını sürdürmek</b>
Stratejik Hedef 14: İmar iş ve işlemlerinde, verimliliği artırarak hizmetin vatandaşlara daha etkin bir şekilde ulaştırılmasını sağlamak
Stratejik Hedefle İlgili Gösterge: Ruhsat sayısı, Belge sayısı, Kamulaştırma sayısı ve Ada sayısı
Stratejik Hedefin ölçülebilirliği: Ölçülebilir değildir. İmar ve iş işlemlerinde ne derece verimliliği artırarak; daha etkin bir hizmete katkıda bulunacağı belirlenememiştir.
<b>Stratejik Amaç 2: Balçovalıların temiz, sağlıklı ve huzurlu bir ortama sahip olmasını sağlamak</b>
Stratejik Hedef 2.1: Temiz bir çevre için, kent temizliği ve evsel atık uygulamalarını en iyi şekilde yönetmek
Stratejik Hedefle İlgili Gösterge: Kamyon sayısı, personel sayısı
Stratejik Hedefin ölçülebilirliği: Ölçülebilir değildir. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunda bir performans göstergesinin ölçülebilir olması için miktar, zaman, kalite ya da maliyet cinsinden ifade edilmesi gerektiğinden bu gösterge ölçülebilir olarak değerlendirilmemiştir.

**Kamu idaresi cevabında;** ‘‘Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacaktır.’’ Şeklindeir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

### **BULGU 3: Stratejik Planda "Temel Değerler" Bölümüne Yer Verilmemesi**

26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğın ‘‘Tanımlar’’ başlıklı 4’üncü maddesinde;

*‘‘MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;*

*a) Kılavuz: Müsteşarlıkça yayımlanan, stratejik planlama kavramlarını ve stratejik planlama sürecine ilişkin usul ve esasları ortaya koyan, ihtiyaç ve gelişmelere göre güncelleştirilen belgeyi,*

.....

*c) Müsteşarlık: Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığını,*

....

*İfade eder.’’*

‘‘Stratejik planların hazırlanması’’ başlıklı 9’uncu maddesinde ise;

*‘‘–(1) Hazırlık dönemini tamamlayan kamu idareleri, stratejik planlarını, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa, bu Yönetmeliğe, Kılavuza ve Müsteşarlıkça yayımlanan stratejik planlamaya ilişkin diğer rehberlere uygun olarak hazırlar.’’* Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda bahsedilen yönetmelik hükümlerine dayanılarak, DPT tarafından Haziran 2006 tarihinde güncel 2.sürümü yayımlanan Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzu hazırlanmıştır. Söz konusu kılavuzun amacı stratejik planlama süreci ve stratejik planların kapsam ve içeriği konusunda genel bir çerçeve sunmaktır. Kamu idareleri, ortaya konan ana

ilkelere ve kılavuzun genel yapısına bağlı kalmakla birlikte, ana ve alt başlıkları kendi özelliklerini de dikkate alarak şekillendireceklerdir.

Kılavuza göre kamu idarelerinin hazırlayacakları stratejik planda yer vermesi gereken başlıklardan biri de “Temel değerler” bölümüdür. Temel Değerler, kuruluşun kurumsal ilkeleri ve davranış kuralları ile yönetim biçimini ifade eder. Bir kuruluşun temel değerlerini ortaya koymak stratejik planlama için önemlidir; çünkü kuruluşun vizyon, misyon ve kurumsal kimliğinin gerisinde temel değerler ve inançlar bulunur. Temel değerler kuruluşun kararlarına, seçimlerine ve stratejilerinin belirlenmesine rehberlik eder. Hayata geçirilen değerler, kuruluş kimliğinin değişiminde ve çalışanların motive edilmesinde güçlü araçlardır.

Yine Kılavuza göre temel değerlerin taşınması gereken özellikler şunlardır:

- Temel ilkeleri ve inançları açık ve kesin bir dille ortaya koymalıdır.
- Çalışanların işlerini en iyi şekilde yapacakları şartlara ilişkin temel düşünceyi belirtmelidir.
- Kuruluşun vizyonunu gerçekleştirmesini sağlayacak sistem ve süreçleri desteklemelidir.

Değerler ise üç temel alana ilişkin olabilir:

- Kişiler: Kuruluş çalışanlarına ve paydaşlarla ilişkilere yönelik değerler
- Süreçler: Kuruluşun yönetim, karar alma ve hizmet üretimi sürecine ilişkin değerler
- Performans: Kuruluşun ürettiği hizmet ve/veya ürünlerin kalitesine yönelik beklentiler.

Balçova Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı’nda kılavuza aykırı bir şekilde “Temel Değerler” bölümüne yer verilmediği görülmüştür.

***Kamu idaresi cevabında;*** " Bulguda Stratejik Planda “ Temel Değerler “ bölümüne yer verilmediği belirtilmiştir. Planın 51. sayfasında Temel Değerler; Adalet, Güven, Şeffaflık, Kalite, Verimlilik, Katılım, Liderlik, Vatandaş Odaklılık, Sürdürülebilirlik ve Hesap Verilebilirlik olarak yer almıştır. “ şeklindedir.

***Sonuç olarak*** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, Planın 51. sayfasında Temel Değerler olarak Adalet, Güven, Şeffaflık, Kalite, Verimlilik, Katılım, Liderlik, Vatandaş Odaklılık, Sürdürülebilirlik ve Hesap Verilebilirliğe yer verildiğini belirtmiş olsa da Planın 51. sayfası

"C- Geleceğe Bakış" başlığı altında misyon, vizyon ile temel değerlerin sıralandığı bir listeyi bir bölüm olarak adlandıramaz ancak temel değerler olarak düşünülen kavramların bir listesi olarak düşünülebilir. Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunda temel değerleri kuruluşun kurumsal ilkeleri ve davranış kuralları ile yönetim biçimini ifade eder şekilde tanımlayıp, hangi niteliklere haiz olması gerektiği sıralanmış ve kişiler, süreçler ve performansa ait alanlar için olabileceği belirtilmiştir. Oysa ilgili kamu idaresinde bölümlendirmeden ziyade bazı kavramların sadece listelendiği içeriğinin kılavuzda belirtilen nitelikler açısından değerlendirilmediği ve hangi alanlar için olacağı belirtilmemiş olup niceliksel olarak değerlendirilmiş, kavramların içeriği doldurulmamıştır. Kamu İdaresinin Stratejik Planlama Kılavuzunu rehber alarak ‘‘ Temel Değerler ‘‘ bölümünün revize edilmesi uygun olacaktır.

#### **BULGU 4: Stratejik Planın İçinde Stratejilere Yer Verilmemesi**

Balçova Belediyesi Stratejik Planı içerisinde "stratejiler" bölümüne yer verilmediği görülmüştür.

Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu" nun 5-G bölümünde;

*"Stratejiler, kuruluşun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılabileceğini gösteren kararlar bütünüdür. Etkili stratejiler olmaksızın amaç ve hedeflere ulaşmak mümkün değildir.*

*Stratejiler belirlenirken kuruluşun kaynakları ve farklı alanlardaki yetkinliği göz önünde bulundurulmalıdır. Strateji ve hedeflerin karşılıklı uyumu kontrol edilmelidir.*

*Kurumsal stratejiler oluşturulurken kullanılacak yöntemlerden biri ‘‘Kritik Sorular Yöntemi’’dir. Kritik sorular yöntemi ile amaç ve hedeflere ulaşmada karşılaşılan sorunlar belirlenip bu sorunları en aza indirmeye yönelik stratejiler geliştirilebilir. Ayrıca GZFT analizinde ortaya konan kuruluşun güçlü (G) ve zayıf yönleri (Z), dış çevreden kaynaklanan fırsatlar (F) ve tehditler (T) strateji üretmede kullanılabilir.”* denilmektedir.

Kılavuza göre, stratejilerin oluşturulması için cevaplanması gereken sorular şunlardır:

- ✓ Amaç ve hedeflere ulaşmak için neler yapılabilir?
- ✓ Olası sorunlar nelerdir ve bu sorunları nasıl aşabiliriz?

✓ Amaç ve hedeflere ulaşmak için izlenebilecek alternatif yol ve yöntemler nelerdir?

✓ Alternatiflerin maliyetleri, olumlu, olumsuz yönleri nelerdir?

Ayrıca kamu idarelerince hazırlanacak stratejik planlara dair Tebliğ (sıra no:1)' in Stratejik plan hazırlama sürecinde uyulması gereken hususlar başlıklı IV. bölümünde stratejik planlarda, amaç ve hedeflere nasıl ulaşılacağını açıklayan stratejilerin planda yer alması hususu gereği stratejilere yer verilmelidir.

Stratejiler amaç ve hedeflere ulaşılması için bir nevi yol haritasıdır. Bu bağlamda yapılan incelemede Balçova Belediyesi Stratejik Planında stratejilere yer verilmediği tespit edilmiştir. Bu çerçevede, amaç ve hedeflerle stratejilerin uyumu kontrol edilememiştir.

***Kamu idaresi cevabında;*** "Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacaktır." şeklindedir.

***Sonuç olarak*** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem plan çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

## **B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular**

### **BULGU 5: Performans Programında Yer Alan Bazı Göstergelerin "İlgililik" Kriteri Değerlendirilmesinin Yapılamaması**

Balçova Belediyesi Performans Programında yer alan bazı göstergelerin " ilgililik " kriteri değerlendirilmesi yapılamamıştır.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre; gösterge, kamu idarelerince performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ya da ne kadar ulaşıldığını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek için kullanılan ve sayısal olarak ifade edilen araçlardır. Rehberde yapılan bu tanımdan göstergenin, performans hedefi ile ilgili olması gerektiği anlaşılmaktadır.

T.C. Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Performans Denetim Rehberine göre;

*‘İlgililik değerlendirmesi yapılmadan önce performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olup olmadığı değerlendirilir. Performans Programı Hazırlama Rehberine göre kamu idarelerinin performans hedefleri ya çıktılara ya da sonuçlara odaklı olmalıdır.*

**Çıktı:** İdare tarafından üretilen mal veya hizmetler

**Sonuç:** İdare tarafından üretilen mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisi

*Performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olup olmadığı değerlendirilmesi yapıldıktan sonra:*

*-Çıktı veya sonuç odaklı olarak belirlenen performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesine devam edilir.*

*-Girdi veya faaliyet odaklı belirlenen performans hedefleri için ise ilgililik değerlendirmesi yapılmaz ve değerlendirme yapılmadığı raporlanır.’* şeklindedir.

Performans programında yer alan göstergelerin “ilgililik” kriteri açısından yapılan değerlendirilmesi sonucunda, aşağıdaki tabloda belirtilen göstergelerin çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş olmasından dolayı performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılamamıştır.

Performans Hedefi	Gösterge	Çıktı/Sonuç Odaklılık	İlgililik	
			Hedef	Gösterge
Kaçak yapılaşmanın engellenmesi amacıyla daha etkin bir denetim sistemi kurmak	Gerçekleşme oranı (%)	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirilmesi yapılmaz.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.
İş yerlerinin sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlamak	*Denetlenen iş yeri sayısı *Verilen ruhsat sayısı *Kontrol sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. İfade edilen göstergeler müdürlükçe yapılan	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.

		işlemleri ifade eder. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.		
İmar iş ve işlemlerinde, verimliliği arttırarak hizmetin vatandaşlara daha etkin bir şekilde ulaştırılmasını sağlamak	*Ruhsat sayısı *Belge sayısı *Ada sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. İfade edilen göstergeler müdürlükçe yapılan işlemleri ifade eder. Ayrıca Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.
Temiz bir çevre için, kent temizliği ve evsel atık uygulamalarını en iyi şekilde yönetmek	*Kamyon sayısı *Hizmet verilen cami sayısı *Personel sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.
Kentimizde ulusal ve dini bayramlarda etkinlikler düzenlemek	Etkinlik sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.
Kültürel ve sanatsal alanda kentimizde yaşayan vatandaşlarımızın etkinliklere katılımını sağlamak	*Etkinlik sayısı *Konser sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.

		değerlendirmesi yapılmaz.		
Hukuk süreçlerini en etkili şekilde kullanmak	Dava dosya sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değildir; söz konusu müdürlüğün işleyişi ile ilgilidir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirilmesi yapılmaz.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.	İlgililik Değerlendirmesi Yapılamamıştır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacaktır." şeklindedir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

**BULGU 6: Performans Programında Yer Alan Bazı Göstergelerin "İlgililik" Kriteri Değerlendirilmesinin Yapılamaması Nedeniyle "Ölçülebilirlik" Ve "İyi Tanımlama" Kriterlerinin Yapılamaması**

Performans Programında yer alan bazı göstergelerin "ilgililik" kriteri değerlendirilmesinin yapılamaması nedeniyle "ölçülebilirlik" ve "iyi tanımlama" kriterlerinin de değerlendirilmesi yapılamamıştır.

T.C. Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Performans Denetim Rehberine göre;

**“ 2.2.5 Ölçülebilirlik**

*Performans Programı Hazırlama Rehberinde:*

*“Performans hedefleri, performans göstergeleri ile ölçülebilir olmalıdır.” denilmektedir.*

*İlgililik kriterine göre yapılan değerlendirme sonucu ilgili olmadığı tespit edilen performans hedefleri ve göstergeler ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulmaz.”* şeklindedir.



Yine T.C. Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Performans Denetim Rehberine göre;

**“ 2.2.6 İyi Tanımlanma**

*Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe göre performans programlarında yer alan performans hedef ve göstergelerinin sade ve anlaşılır olması esastır.*

*“İyi tanımlanma”kriteri, net ve anlaşılabilir performans hedef ve göstergeleri hazırlama gerekliliği ile ilgilidir. Yani idareler, neyi başarmak istediklerini açıkça tanımlamalıdır. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması riskini doğurur. Bu riskin ortadan kaldırılabilmesi için kamu idarelerinin performans hedef ve göstergelerini açık ve anlaşılır şekilde belirlemeleri esastır.*

*Ölçülebilirlik kriterine göre yapılan değerlendirme sonucu ölçülebilir olmadığı tespit edilen performans hedefleri ve göstergeler iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulmaz.* ‘ ‘

T.C. Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanan Performans Denetim Rehberinde, performans programında yer alan göstergelerin “ilgililik” kriteri açısından yapılan değerlendirilmesinin yapılamaması durumunda, “ölçülebilirlik” kriterinin değerlendirilmeye tabi tutulamayacağı ve yine “ölçülebilirlik” kriterinin değerlendirilmeye tabi tutulamayacağı durumunda da “iyi tanımlama” kriterinin değerlendirilmeye tabi tutulamayacağı belirtilmiştir.

Performans Programında yer alan ve aşağıdaki tabloda belirtilen göstergelerin “ölçülebilirlik” ve “iyi tanımlama” kriterlerinin değerlendirilmesi yapılamamıştır.

Performans Hedefi	Gösterge	Çıktı/Sonuç Odaklılık	Ölçülebilirlik	İyi Tanımlanma
Kaçak yapılaşmanın engellenmesi amacıyla daha etkin bir denetim sistemi kurmak	Gerçekleşme oranı (%)	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedefdir. Sayıştay Performans Denetim	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirilmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirilmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi

		Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	göre değerlendirmeye tabi tutulamaz.	tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz.
İş yerlerinin sağlıklı bir şekilde çalışmasını sağlamak	*Denetlenen iş yeri sayısı *Verilen ruhsat sayısı *Kontrol sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedeftir. İfade edilen göstergeler müdürlükçe yapılan işlemleri ifade eder. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz.
İmar iş ve işlemlerinde, verimliliği artırarak hizmetin vatandaşlara daha etkin bir şekilde ulaştırılmasını sağlamak	*Ruhsat sayısı *Belge sayısı *Ada sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedeftir. İfade edilen göstergeler müdürlükçe yapılan işlemleri ifade eder. Ayrıca Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz
Temiz bir çevre için, kent temizliği ve evsel atık uygulamalarını en iyi şekilde yönetmek	*Kamyon sayısı *Hizmet verilen cami sayısı *Personel sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedeftir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz

		performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.		
Kentimizde ulusal ve dini bayramlarda etkinlikler düzenlemek	Etkinlik sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedeftir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz
Kültürel ve sanatsal alanda kentimizde yaşayan vatandaşlarımızın etkinliklere katılımını sağlamak	*Etkinlik sayısı *Konser sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değil; faaliyet odaklı belirlenmiş bir hedeftir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz
Hukuk süreçlerini en etkili şekilde kullanmak	Dava dosya sayısı	Çıktı ya da sonuç odaklı değildir; söz konusu müdürlüğün işleyişi ile ilgilidir. Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre faaliyet odaklı belirlenmiş performans hedefleri için ilgililik değerlendirmesi yapılmaz.	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ilgililik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz	Sayıştay Performans Denetim Rehberine göre, ölçülebilirlik kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamayan hedef ve göstergeler, iyi tanımlanma kriterine göre değerlendirmeye tabi tutulamaz

***Kamu idaresi cevabında;*** "Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacaktır." şeklindedir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

**BULGU 7: Performans Programının Hazırlanmasına Yönelik Üst Yönetici Tarafından Zorunlu Olan Yazılı Duyurunun Yapılmaması**

Balçova Belediyesi 2015 Yılı Performans Programının hazırlanmasına yönelik süreçte Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik gereği zorunlu olan üst yönetici tarafından yapılması gereken yazılı duyurunun yapılmadığı belirlenmiştir.

05.07.2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasında;

*"Kamu idarelerinin performans programını hazırlama süreci, kamu idarelerinin üst yöneticisi ve harcama yetkilileri tarafından program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin, faaliyetlerin ve bunlardan sorumlu harcama birimlerinin belirlenerek, en geç Mayıs ayı sonuna kadar üst yönetici tarafından harcama birimlerine yazılı olarak duyurulmasıyla başlar."* hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik hükmünden de anlaşılacağı üzere, program dönemine ilişkin öncelikli stratejik amaç ve hedeflerin, performans hedef ve göstergelerinin, faaliyetlerin ve bunlardan sorumlu harcama birimlerinin belirlenerek üst yönetici tarafından üzere en geç mayıs ayı sonuna kadar harcama birimlerine yazılı olarak duyurulması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, 2015 Yılı Balçova Belediyesi Performans Programına ilişkin yazılı duyurunun Balçova Belediye Başkanı tarafından yapılmadığı tespit edilmiştir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Bulguda belirtilen husus, gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacaktır." şeklindedir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen hususun gelecek dönem performans programı çalışmasında dikkate alınacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

## C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

### **BULGU 8:Veri Kayıt Sisteminin Kurulmamış Olması**

Faaliyet sonuçlarının ölçülmesi kurumların performans bilgisini üreten veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla yapılır. Bu aşama faaliyet sonuçları ölçümünün güvenilirliği değerlendirilmektedir.

Balçova Belediyesinde performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistemin henüz faaliyete geçirilmediği belirlenmiştir.

*Kamu idaresi cevabında;* " Bulguda belirtilen husus için gereken çalışmalara başlanacaktır." şeklindedir.

*Sonuç olarak* Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen husus için gereken çalışmalara başlanacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

## D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

### **BULGU 9: Bazı Gösterge Sapma Nedenlerinin “İkna Edici / Geçerlilik ” Kriterlerine Uymaması**

Balçova Belediyesi 2015 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan bazı performans göstergelerinin geçerlilik/ikna edicilik kriterine uygun olmadığı görülmüştür.

Geçerlilik/İkna edicilik kriteri, planlanan ve gerçekleşen performans arasındaki veya hedefe ilişkin bütçedeki sapmanın nedenlerinin inandırıcı ve geçerli olup olmadığını değerlendirmek için kullanılır. Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapsmalara ilişkin gerekçeler geçerlilik/ikna edicilik kriterine göre değerlendirilir.

Bütçe ve performans hedeflerinin gerçekleşmelerinde sapsmalar olması durumunda

denetlenen idare, hedef ve gerçekleşme arasındaki sapmanın nedenleri hakkında açıklama getirmelidir. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 41' inci maddesinde;

*“İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan mali bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir.”* denilmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinde ise;

*“Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.*

*Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.”* hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere idare performans hedefi ve/veya bütçe hedefinde bir sapma olduğu takdirde, faaliyet raporunda açık bir şekilde bu sapmanın sebeplerini belirtmelidir. Balçova Belediyesi 2015 yılı Faaliyet Raporu'nda sunulan, ilgili ve ölçülebilir olduğu kanaatine varılan 115 adet performans göstergesinin 62 tanesine ilişkin gerçekleşme rakamlarının, 2015 yılı Performans Programıyla hedeflenen rakamların altında kaldığı görülmüştür. İdare, bu 62 göstergenin belirlenen hedef altında kalmasına ilişkin herhangi bir açıklama yapmamıştır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Bulguda belirtilen husus için gereken çalışmalara başlanacaktır."şeklindedir.

**Sonuç olarak** Kamu idaresi konu ile ilgili gönderdiği cevapta, bulguda belirtilen husus için gereken çalışmalara başlanacağı belirtildiğinden sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI  
06520 Balgat / ANKARA  
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00  
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr  
<http://www.sayistay.gov.tr>